

Чесність і правдивість у відносинах «адвокат-клієнт» є необхідною умовою побудови довірительних стосунків. І виходячи з цього, одним із засадничих правил Кодексу професійної етики адвоката має стати наступне: «Адвокат повинен чесно і правдиво виконувати свої обов'язки по відношенню до клієнтів».

Нечесна та неправдива поведінка адвоката відбивається не лише на репутації самого адвоката, але і на репутації інших членів асоціації адвокатів. З чого слід зробити висновок, що якщо поведінка адвоката така, що інформація про нього може зашкодити довірі до нього як чесного професіонала, в подібних ситуаціях уповноважений орган повинен мати можливість застосувати до такого адвоката належне дисциплінарне стягнення.

Література

1. Ватман Д. Адвокатская этика / Д. Ватман. – М.: «Юрид. лит.», 1977. – 38 с.
2. Полянський М. М. Правда і брехня в кримінальному захисті / М. М. Полянський – М., 1927. – 35 с.
3. Барщевский М. Ю. Адвокатская этика / М. Ю. Барщевский [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.jurprofs.ru/pages.php?p=871>.

УДК 343.611: 343.913 (043.2)

Рощина І. О., к.ю.н., доцент
Вовчук А. Р., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПРИМУСОВІ ЗАХОДИ МЕДИЧНОГО ХАРАКТЕРУ ЗА КК УКРАЇНИ

Скоєння суспільно небезпечних дій психічно хворими є великою негативною проблемою в нашому суспільстві. Ці особи дуже відрізняються від звичайних злочинців, хоча існує думка, що злочинці в своїй загальній масі є психічно хворими. Але, на нашу думку, це твердження є хибним, тому що ця категорія злочинів (вчинена психічно хворими) є більш небезпечною для суспільства, вони скоюються у такий спосіб, що завжди шокує. Взяти хоча б для прикладу сексуальних маніяків, які майже у всіх випадках поєднують згвалтування з вбивством і катуванням.

Можливо, у зарубіжних країнах, де є досить хороші умови для лікування і суворого нагляду за такою категорією хворих, таке положення в законодавстві було б можливим і навіть необхідним. А в умовах

економічної кризи нашої держави це є великим упущенням, тому що для цього немає ніяких умов.

Попередження небезпечних дій психічно хворих, алкоголіків, наркоманів є серйозною соціальною проблемою, у вирішенні якої беруть участь психіатри, юристи, працівники органів внутрішніх справ, прокуратури і суду. Щоб попередити ці небезпечні дії, застосовуються примусові заходи медичного характеру.

Примусові заходи медичного характеру – це надання за рішенням суду психіатричної допомоги у примусовому порядку особі, яка вчинила суспільно-небезпечну дію (бездіяльність), що підпадає під ознаки діяння, передбаченого Особливою частиною КК, з метою її обов'язкового лікування, а також запобігання вчиненню нею суспільно небезпечних діянь. Ці заходи не є кримінальним покаранням [3, с. 328].

Відповідно до змісту ст. 92 КК, метою примусових заходів медичного характеру щодо особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння у стані неосудності або захворіла на психічну хворобу після вчинення злочину чи під час відбування покарання, вважається:

- а) обов'язкове лікування психічно хворої особи – примусове лікування;
- б) запобігання вчиненню такою особою нового суспільно небезпечного діяння, пов'язаного із заподіянням істотної шкоди суспільним цінностям, іншим особам чи самому собі як під час лікування, так і після його закінчення (у майбутньому).

Провідну роль у визначенні соціальної небезпечності хворих відіграє оцінка їх психічного стану. Дослідженнями вітчизняних і зарубіжних судових психіатрів було показано, що соціальна небезпечність хворих виникає в періоди загострень психічного стану, з трансформацією та ускладненням психопатологічних синдромів. Особи з алкогольними психозами переважно скоюють соціально небезпечні дії в періоди ускладнення клінічної картини білої гарячки маячними синдромами, а також в стані алкогольних параноїдів з ідеями ревнощів під час загострення, з приєднанням галюцинаційних компонентів.

Примусові заходи медичного характеру застосовуються незалежно від бажання хворого, його законних представників чи родичів, змінюються і припиняються лише судом [1].

Передбачається три види таких заходів, а саме: поміщення в психіатричну лікарню із звичайним, посиленним або суворим видами нагляду:

- 1) із звичайним наглядом – щодо душевнохворого, який за своїм психічним станом і характером вчиненого суспільно-небезпечного

діяння потребує тримання в лікувальному закладі і лікування в примусовому порядку;

2) з посиленням наглядом – щодо душевнохворого, який учинив суспільно небезпечне діяння, не пов'язане з посяганням на життя громадян, і за своїм психічним станом не являє загрози для оточуючих, але потребує тримання в лікувальному закладі і лікування в умовах посиленого нагляду;

3) із суворим наглядом – щодо душевнохворого, який за своїм психічним станом і характером вчиненого суспільно небезпечного діяння є особливо небезпечним для суспільства і потребує тримання в лікувальному закладі і лікування в умовах суворого нагляду [2, с. 430].

Визначаючи вид примусового заходу медичного характеру, суд має враховувати висновок судово-психіатричної експертизи про характер душевного захворювання і заходи, які треба застосовувати до хворої особи. Однак рекомендації експертів для суду не є обов'язковими, оскільки вони встановлюють тип психіатричної лікарні, виходячи лише з психічного стану хворого, без урахування характеру вчиненого ним діяння, що не належить до їх компетенції.

Застосовуючи до неосудного примусові заходи медичного характеру, суд не має права зазначати в ухвалі назву конкретної психіатричної лікарні, в якій має проводитися лікування, а також його строк.

Примусові заходи медичного характеру підлягають скасуванню у зв'язку з видужанням особи чи зміною її психічного стану настільки, що це виключає її суспільну небезпеку.

Якщо суд вирішить припинити застосування цих заходів у зв'язку зі зміненням психічного стану особи на краще, він може передати її на піклування родичам або опікунам з обов'язковим лікарським наглядом.

Отже, розглянувши це питання, ми дійшли висновку, що такий захід державного примусу як призначення примусових заходів медичного характеру є вкрай необхідним, оскільки він є засобом попередження злочинності, яка стала в нашому суспільстві поширеним негативним і соціальним явищем.

Література

1. Кримінальний кодекс України (Із змінами, внесеними згідно із Законом від 21 лютого 2014 р. № 746-VII) // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 12. – Ст. 188.

2. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін.; За ред. проф. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 2-е вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 480 с.

3. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін.; За заг. ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – К.: «Видавничий Дім «Ін Юре», 2013. – 1196 с.